НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.No 51-554-04-221
Дата 18 / 06 2025 г.

10^50

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
Д-Р КОСТАДИН АНГЕЛОВ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 79, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасям(е) следното мотивирано предложение за изменение и допълнение на приетия на 21.05.2025 г. на първо гласуване законопроект за изменение и допълнение на Закона за храните № 51-402-01-9, внесен от Министерския съвет на 02.12.2024 г.:

В преходните и заключителните разпоредби се създава § 12:

§ 12. В Закона за защита на растенията (обн., ДВ, бр. 61 от 2014 г.; изм., бр. 12 от 2015 г., бр. 44 от 2016 г., бр. 58 от 2017 г., бр. 17 от 2018 г., бр. 17 от 2019 г., бр. 51 и 65 от 2020 г., бр. 102 от 2022 г., бр. 102 от 2023 г. и бр. 21 от 2024 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 54, т. 4 накрая се добавя „с изключение на измененията по чл. 68, ал. 5“.

2. В чл. 112 се създава изречение второ: „Уведомяването се извършва по реда на наредбата по чл. 32, ал. 2 от Закона за пчеларството“.

3. В преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за защита на растенията (обн., ДВ, бр. 21 от 2024 г.):

а) параграф 10 се изменя така:

„§ 10. До издаването на разрешение за прилагане на съответните продукти за растителна защита чрез безпилотна летателна система, но не по-късно от една година от приемането на относимите ръководства на Европейската комисия, Европейският орган за безопасност на храните, Европейската и средиземноморска организация по растителна защита, операторите на безпилотна летателна система при спазване на чл. 109а могат да използват продуктите за растителна защита, разрешени за употреба с наземна техника, с изключение на тотални хербициди, дефолианти и десиканти.“

б) в § 11 думите „една година“ се заменят с „две години“.

Мотиви

По т. 1: Предложението има за цел да намали административната тежест в процедурата за изменение на разрешение за пускане на пазара и употреба на продукт за растителна защита по искане на притежателя му, когато са заявени административни промени в разрешението.

В Закона за защита на растенията е предвидено издаването на разрешение за пускане на пазара и употреба на продукт за растителна защита, подновяване на разрешението, изменение, отнемане или прекратяване на разрешението, да се извършват със заповед на изпълнителния директор на БАБХ или оправомощено от него лице, по предложение на Съвета по продукти за растителна защита, който е консултативен орган. Съгласно чл. 68, ал. 1 от ЗЗР, изменение или прекратяване на разрешение за пускане на пазара и употреба на продукт за растителна защита по искане на притежателя му се извършват при условията и по реда на чл. 45 от Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета и при условия и по ред, определени в подзаконов нормативен акт. В чл. 68, ал. 2 от ЗЗР е предвидено, че в 14-дневен срок от получаване на предложение на СПРЗ по чл. 54, изпълнителният директор на БАБХ или оправомощено от него длъжностно лице със заповед изменя разрешението за пускане на пазара и употреба на продукта за растителна защита и го преиздава. Съгласно чл. 68, ал. 5 от ЗЗР, когато изменението е свързано с обстоятелства и данни, за които не е необходимо установяване на съответствие с изискванията по чл. 46, ал. 1 от същия закон, заповедта на изпълнителния директор на БАБХ се издава в срок до 30 работни дни от получаване на

заявлението. Разпоредбите на чл. 68, ал. 5 включват т.н. административни изменения, които не са свързани с условията на употреба на продукта и за които не се изисква извършването на оценка. Съответно е предвиден по-кратък срок за тази административна промяна – един месец от подаване на заявлението. Съгласно чл. 45 от Регламент (ЕО) № 1107/2009 за изменение на разрешение за пускане на пазара и употреба на ПРЗ, свързано с промяна на притежателя на разрешението за пускане на пазара и употреба на ПРЗ или на данни, свързани с притежателя на разрешението, ново или допълнително търговско наименование на ПРЗ или производителя на ПРЗ и/или на активното вещество, включено в него, притежателят на разрешението подава в БАБХ заявление по образец, и мотивирано искане за промяната. Когато се заявяват административни изменения на разрешението, които не са свързани с начина на приложение на продукта и неговата безопасна употреба, оценка не се извършва и не е необходимо изменението да става по предложение на СПРЗ.

По т. 2: Регламентираното изискване в чл. 112 от ЗЗР за лично уведомяване на собствениците на пчелни семейства, разположени в землището на кметството по местонахождение на площите, които ще бъдат третирани, както и собствениците на пчелни семейства, разположени в граничещите землища, предхожда създаването на Електронната платформа за оповестяване на растителнозащитните мероприятия (ЕПОРД), в съответствие с чл. 9а от Наредбата по чл. 32, ал. 2 от Закона за пчеларството. В резултат, този начин на уведомяване на практика дублира изискването за уведомяване чрез ЕПОРД. Предстои Електронната платформа за оповестяване на растителнозащитните мероприятия (ЕПОРД) да се преобразува в публичен електронен регистър, съгласно чл. 112а от Закона за защита на растенията, който Българската агенция по безопасност на храните ще поддържа на интернет страницата си.

Регистърът следва да се поддържа като електронна информационна система, в която:

1. собственици и ползватели на животновъдни обекти (пчелини) въвеждат информация за местонахождението на всеки пчелин и я актуализират в срок до три дни при промяна на обстоятелствата;

2. лицата, които извършват или възлагат растителнозащитни, дезинфекционни и дезинсекционни дейности с наземна, авиационна техника, и безпилотни летателни системи в срок не по-малко от три дни и не повече от 15 дни преди датата на третирането въвеждат информация за предстоящите растителнозащитни дейности.

Когато пчелин попада в трикилометровата зона около блок с планирана дейност, информационната система уведомява собственика на пчелина чрез електронно съобщение, съдържащо данни за начална и крайна дата и час на извършване на дейностите, продукта за растителна защита, доза на декар и др.

Редът за воденето на регистъра се определя с наредбата по чл. 32, ал. 2 от Закона за пчеларството.

По т. 3: Безпилотните летателни системи (БЛС) са съвременни технически средства с огромен потенциал, вкл. и за прилагане на продукти за растителна защита (ПРЗ). За да може земеделските производители да се възползват от този потенциал, е необходимо да се създаде подходяща нормативна уредба. В ЕС се подготвя регламент за устойчивата употреба на пестициди (SUR), който да урегулира и ползването на БЛС, но до настоящия момент актът не е приет и не е ясно кога на ниво ЕС въпросът ще бъде уреден. В този контекст настоящото предложение се явява удачно решение, което да запълни оформилия се правен вакуум.

С разпоредбата на §10 се регламентира употребата на продукти за растителна защита чрез безпилотна летателна система. Съгласно чл. 109а, ал. 1, т. 2, буква „е“, продукти за растителна защита, които се прилагат чрез безпилотна летателна система, трябва да са одобрени след оценка на риска. Тъй като понастоящем в България няма разрешени продукти за растителна защита за употреба чрез безпилотна летателна система, е предоставена възможност да се прилагат продукти, разрешени за употреба с наземна техника, с изключение на тотални хербициди, дефолианти и десиканти, съгласно § 10 от преходните и заключителни разпоредби на ЗИД на Закона за защита на растенията (обн., ДВ, бр. 21 от 2024 г.). Предвидената в § 10 хипотеза, е със срок на действие една година от датата на обнародването на закона в „Държавен вестник“. От друга страна, за да бъде извършена оценка на риска на продукти за растителна защита за прилагане чрез безпилотна летателна система, е необходимо да бъдат приети относими ръководства на Европейската комисия, Европейския орган за безопасност на храните и Европейската и Средиземноморска организация по растителна защита. В тази връзка, с предложеното изменение на § 10 се удължава срокът за използване на продукти за растителна защита, разрешени за употреба с наземна техника, за приложение чрез безпилотна летателна система, до една година от приемането на горецитираните ръководства.

С разпоредбата на §11 се регламентира изискването за сертифициране на оборудването, прикрепено към Безпилотните летателни системи (БЛС) по стандарт ISO 23117-1. В момента в България все още няма достатъчен брой модели със сертификат за съответствие, което да позволява на земеделските производители свободен и конкурентен избор. Има голяма динамика, свързана с развитието на технологиите на БЛС и при актуализирането на стандартите за сертификация. За да се даде възможност да се извърви нормално процедурата по сертифициране на оборудването, прикрепено към БЛС от ползвателите на нови БЛС, се предлага удължаване на срока от една на две години. Като допълнение забавянето на приложението на ПРЗ в конкретната стопанска година, поради неприключената процедура по сертифициране на оборудването, прикрепено към БЛС, може да доведе до сериозни загуби за земеделците.

ВНОСИТЕЛ(И):

Георги Станков